

5.) Istedetfor en saadan Disposition, som §§ 2 og 4 hiemle en Selveierbonde og hans Hustrue Ret til at oprette til hinandens Fordeel, skal det ogsaa, uanseet de have Livsarvinger, staae dem frit for ved reciprokt Testament at bestemme, at den Længstlevende skal beholde Gaarden med Tilbehør som sin fuldkomne Eiendom, imod efter foregaaet edelig Taxation at udbetale den Førstafdødes Arvinger 1/3 af Gaardens og dens Tilbehørs sande Værdie, denne dog kun beregnet efter Fradrag af den derpaa hvilende Giæld, hvormed disse i ethvert Tilfælde skulle lade sig nøie, samt endelig under den Betingelse, at den Længstlevende frafalder sin Ret til at tage Broderlod efter den Førstafdøde, hvor ellers en saadan Ret maatte tilkomme den.

6.) Forsaavidt en Selveier ingen Livsarvinger har, skal han ikke i Benyttelsen af Fr. 13 Mai 1769 § 5 være bunden til nogen af sine Arvinger, men han kan borttestamentere Gaarden med Tilbehør til hvem han vil, ligesom det heller ikke skal være fornødent at fastsætte noget Vederlag til hans Slægtninge. Dog skal han, naar han besidder Eiendommen i Fællesskab med sin Hustrue, i Overensstemmelse med § 1, have dennes Samtykke, naar han vil benytte foranførte Testationsfrihed til Fordeel for Andre, end Hustruen selv. Iøvrigt kunne Ægtefolk, som ingen Livsarvinger have, oprette sligt Testament til Bedste for hinanden indbyrdes.

7.) Den Selveiere ved Fr. 13 Mai 1769 § 5 tilstaaede Ret til at bestemme, hvad der skal følges med Gaarden og regnes til dens Besætning, skal ikke indskrænkes til Creaturbesætning, men ogsaa indbefatte Inventarium, Indboe og Udboe af alt Slags, som findes i Gaarden.

8.) Den ovennævnte ved Fr. 13 Mai 1769 § 5 Selveiere tilstaaede og ved denne Fr. nærmere forklarede og bestemte Testationsfrihed finder Sted, hvad enten en Selveiergaard besiddes med fuldkommen eller kun med ufuldkommen Eiendomsret, og tilkommer ligeledes selv de Arvefæstere, som ei ere berettede til at sælge eller pantsætte deres Gaarde, forsaavidt saadant kan bestaae med det Arvefæstebrev eller andet Document, hvorpaa Testators Hiemmel til Eiendommen grunder sig; fremdeles skal den og være anvendelig paa bebyggede Hovedgaardsjorder, (naar disse ikke overstige 12 Tønder Hartkorn), hvorimod det ikke skal være til Hinder for Rettighedens Udøvelse over en af uprivi-

legeret Hartkorn bestaaende Gaard, at dette maatte være af et større Beløb. Hvad Steder med Tillæg af mindre end 1 Tønde Hartkorn angaaer, da, eftersom disse ei kunne betragtes som Selveiergaarde, saa kunne Eierne, hvad enten Jorderne ere frie eller ufrie, ikke raade over samme ved Testament anderledes, end i Medhold af de almindelige Love, [hvorimod Fr. 21. Jun 1799 kommer slige Steders Besiddere til gode.] Foranførte Bestemmelser ere at forstaae om Ager og Engs Hartkorn; dog bliver Skov- og Mølleskyld at medregne efter det sædvanlige Forhold 1:2. Forøvrigt skal det ikke, for at kunne udøve den oftnævnte ved Fr. 13 Mai 1769 § 5 og denne Fr. hiemlede Testationsret, være fornødent, at Paagiældende efter sin Fødsel og personlige Stilling hører til Bondestanden.

9.) Ligesom den, der besidder flere Selveiergaarde, ikke kan ved Testament tillægge eet Barn flere af disse, saaledes kan der heller ikke forbeholdes den Længstlevende flere Gaarde; dog maa Sidstnævnte ogsaa kunne beholde den Gaard, som er tillagt en ikke fuldmyndig Søn eller en Datter, indtil han bliver fuldmyndig og hun gift, hvorved det imidlertid i Overeenstemmelse med § 4 bliver at iagttage, at i det Tilfælde, hvor Enken gifter sig paa ny, ikke Fuldmyndighed, men alene Myndighed udkræves, for at vedkommende Søn skal sættes i Besiddelse af Gaarden. Ei heller kan det Foranførte være til Hinder for, at den Længstlevende beholder de flere Eiendomme, der kunne tilfalde den som Boeslod efter Loven.

10.) En Enke, der eier en Selveiergaard, kan i Eet og Alt udøve den Testationsfrihed, som hiemles i denne Fr. Imidlertid kan den Enke eller Enkemand, som hensidder i uskiftet Boe efter den Afdøde, uden at der, medens denne levede, er gjort nogen testamentarisk Anordning om Gaarden, ikke benytte den nævnte Testationsfrihed anderledes, end at den Afdødes Arvinger maae beholde den allerede faldne Fædrene- eller Mødrene-Arv uforkrænket.

11.) Ophævet.

12.) Det staaer ogsaa en Selveier frit for under de sædvanlige Testationsformer at oprette et Testament af det Indhold, som denne Fr. hiemler, og skal han saa i Tilfælde bruge det for Testamenter anordnede stemplede Papir. Forsaavidt Testamentet oprettes mellem Ægtefolk saaledes,